

**ЗООНОЗЫН ӨВЧИН СУДЛАЛЫН
ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛЫН
ТУШААЛ**

2021 оны 07 сарын 08 өдөр

Дугаар А/42

Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.17, Байгууллагын нууцын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2, Хувь хүний нууцын тухай хуулийн 5 дугаар зүйл, Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/611 дүгээр тушаалыг тус тус үндэслэж, Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төв болон Зоонозын өвчин судлалын төвийн үйлчлүүлэгч иргэний өвчний түүхийг цахим хэлбэрээр хөтлөхтэй холбогдох үйл ажиллагаа, эмнэлгийн мэргэжилтний сахилга хариуцлага, ёс зүй, программын найдвартай ажиллагаа, аюулгүй байдал, нууцлалыг хангахтай холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулах зорилгоор ТУШААХ нь:

1. “Зоонозын мэдээллийн систем”-ийг ажиллуулах журмыг нэгдүгээр, “Нууцыг хадгалах баталгаа”-ны маягтыг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.
2. Журмыг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон хэрэгжүүлж ажиллахыг Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төвийн Нийгмийн эрүүл мэнд, тандалт шуурхай удирдлагын алба (Д.Отгонбаяр), Лавлагаа лабораторийн тасаг (Д.Ганболд), Эрдэм шинжилгээ, сургалт, мэдээлэл технологийн алба (Д.Алтантогтох)-нд тус тус үүрэг болгосугай.
3. Журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Дэд захирал (Б.Амгаланбаяр), Захиргааны алба (Ц.Энхбаяр) нарт даалгасугай.

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

Н.ЦОГБАДРАХ

Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төвийн ерөнхий захирлын 2021 оны 07 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/42 дугаар тушаалын 1 хавсралт

“Зоонозын мэдээллийн систем”-ийг ажиллуулах журам”

1. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1. Энэхүү журам нь Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төв болон аймаг, нийслэлийн Зоонозын өвчин судлалын төвд үйлчлүүлэгч иргэний өвчний түүхийг /цаашид өвчний түүх гэх/ болон зоонозын өвчний сэжигтэй тохиолдлын дуудлагын бүртгэл, амьтны дуудлагын бүртгэл, байгалийн голомтын тандалт судалгааны бүртгэлийг цахим хэлбэрээр хөтлөх, эмнэлгийн мэргэжилтний сахилга хариуцлага, ёс зүй, мэдээллийн сангийн найдвартай ажиллагаа, аюулгүй байдал, нууцлалыг хангахтай холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад чиглэгдэнэ.

2. Хамрах хүрээ

- 2.1. Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төв болон аймаг, нийслэлийн Зоонозын өвчин судлалын төвүүдийн “Зоонозын мэдээллийн систем”-ийг ашиглах эрх бүхий эмч, мэргэжилтэн энэхүү журмыг мөрдөж ажиллана.

3. Баримтлах зарчим

- 3.1. Өвчний түүхийг цахим хэлбэрээр хөтлөхдөө эрүүл мэндийн салбарт нэвтрүүлж буй программыг ашиглах бөгөөд өвчний түүхийг хөтлөхөд Монгол улсын стандарт, холбогдох бусад хууль тогтоомжид заасан нийтлэг зарчим, журмыг баримтална.
- 3.2. “Зоонозын мэдээллийн систем” хэрэглэгч нь программын орчинд ажиллахдаа программын аюулгүй байдлыг хангах, нууцлалыг хадгалах, цахим ёс зүй, сахилга хариуцлагатай байх зарчмыг удирдлага болгоно.

4. Нэр томьёо

- 4.1. “Зоонозын мэдээллийн систем” - Зоонозын өвчний сэжигтэй тохиолдлын дуудлага, байгалийн голомт хяналтын шинжилгээний бүртгэлийг бүртгэх цахим программыг хэлнэ.
- 4.2. **Мэдээлэл** гэдэгт эзэмшиж, хадгалж байгаа төхөөрөмжөөс үл хамааран боломжит бүх хэлбэрээр оршин байгаа уншиж, ойлгож болох бүх төрлийн баримт, бичиг, мэдээ, мэдээлэл, биет зүйлсийг ойлгоно.
- 4.3. **Нийтэд хүртээмжтэй мэдээлэл** гэдэгт хуулиар болон энэхүү журмаар нууц мэдээлэл гэж үзээгүй, эрх бүхий этгээдийн зөвшөөрлийн дагуу олон нийтэд тараагдсан, задруулбал байгууллагад болон бусад этгээдэд илтэд хохирол учруулахааргүй мэдээллийг ойлгоно.
- 4.4. **Мэдээллийн аюулгүй байдал** гэдэгт мэдээлэл, мэдээлэл боловсруулах хэрэгсэл, нууцлал, бүрэн бүтэн байдал, хүртээмжтэй байдал, тасралтгүй ажиллагаа, найдвартай байдлыг тодорхойлох, бий болгох, хадгалж байхтай холбоотой бүх асуудлуудыг ойлгоно.
- 4.5. **Аюул занал** гэдэгт систем болон байгууллагад хор учруулж болох мэдээллийн аюулгүй байдлыг ямар нэг байдлаар зөрчиж болох боломж, үйлдэл, үйл явдлыг ойлгоно.

- 4.6. **Хэрэглэгч** гэдэгт тус байгууллагад ашиглаж буй “Зоонозын мэдээллийн систем”-ийг хэрэглэх эрх бүхий эмч, мэргэжилтэн, ажилтанг ойлгоно.
- 4.7. **Инженер** (Мэдээлэл технологийн мэргэжилтэн) гэдэгт байгууллагын сүлжээ, программ хангамж, тоног төхөөрөмж, серверийн хэвийн үйл ажиллагааг хангах тэдгээрийг засварлах, шинэчлэх ажлыг хариуцаж буй мэргэжилтнийг ойлгоно.
- 4.8. **Сүлжээний орчин** гэдгийг серверийн өрөө, сервер компьютер, хэрэглээний компьютер, сүлжээнд холбогдох тоног төхөөрөмж болон эмнэлгийн нэгдсэн сүлжээ, программ хангамж ажиллаж буй дотоод сүлжээг нийтэд хамааруулж ойлгоно.
- 4.9. **Мэдээллийн сан** гэдгийг цахим хэлбэрээр бүтэцлэгдсэн өгөгдлийн цуглуулга гэж ойлгоно.
- 4.10. **Биологич** гэдэгт Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төвийн болон аймаг, Нийслэлийн зоонозын өвчин судлалын төвүүдийн шимэгч судлагч, амьтан судлагч нарыг ойлгоно.

5. “Зоонозын мэдээллийн систем”-ийн бүтэц

- 5.1. “Зоонозын мэдээллийн систем” нь зоонозын өвчний хүний өвчлөлийн сэжигтэй тохиолдлын дуудлага, амьтны дуудлага, байгалийн голомтын хяналт шинжилгээний бүртгэлийн мэдээллийг хадгалах бөгөөд системд “Хүний өвчлөл”, “Амьтны дуудлага”, “Лаборатори”, “Байгалийн голомт”, “Дархлаажуулалт”, “Хүн амын дундах тандалт”, “Хяналтын шинжилгээ” гэсэн үндсэн 7 бүртгэлээс бүрдэнэ.
- 5.2. Хүний өвчлөл нь мэдээлэгч, эмнэлэгт хандсан байдал, эмнэл зүй, тархвар судлал, вакцин/эмчилгээ, хариу арга хэмжээ, онош тавилан гэсэн хэсгүүдээс бүрдэнэ.
- 5.3. Амьтны дуудлага нь мэдээлэгч, сорьцын мэдээлэл, дуудлагад үйлчилсэн, тархвар судлал, эргэн мэдээлэл гэсэн хэсгүүдээс бүрдэнэ.
- 5.4. Лаборатори нь сорьцын бүртгэл, лабораторийн шинжилгээ гэсэн хэсгүүдээс бүрдэнэ.
- 5.5. Байгалийн голомт нь төлөвлөгөө, амьтан судлал, шимэгч судлал, цаг уурын хэмжилт гэсэн хэсгүүдээс бүрдэнэ.
- 5.6. Дархлаажуулалт нь дархлаажуулалтад хамрагдсан хүний тоо, зарцуулсан тун, хамрагдагсдын насны бүтэц хэсгээс бүрдэнэ.
- 5.7. Хүн амын дундах тандалт нь тандалт хийсэн газар, хамрагдсан хүний тоо, эрсдэлийн түвшний мэдээллийн хэсгээс бүрдэнэ.
- 5.8. Хяналтын шинжилгээ нь холер, боом өвчний хяналтын шинжилгээнд хамрагдсан байгууллага, эргэн мэдээллийн хэсгээс бүрдэнэ.

6. Мэдээллийн сангийн хадгалалт, аюулгүй байдал, нууцлалыг хангах

- 6.1. Байгууллагын мэдээлэл гаргадаг, хүлээн авдаг, боловсруулдаг, дамжуулдаг, хадгалдаг албан хаагч бүр мэдээллийг хамгаалах үүрэг хүлээнэ.
- 6.2. Байгууллагын ажилтан, албан хаагчид өөрийн компьютер дээр шууд харьяалах албан тушаалтны зөвшөөрөлгүйгээр гадны этгээдийг ажиллуулахыг хориглоно.

- 6.3. Хэрэглэгч нь өөрийн нэвтрэх нэр, нууц үгээр системд нэвтрэнэ. Хэрэглэгч нууц үгээ хамгаалах үүрэгтэй бөгөөд бусдад дамжуулахыг хориглоно.
- 6.4. Нууц үг алдагдсан гэж үзвэл даруй солих, ингэхдээ хуучин нууц үгийг дахин хэрэглэхээс зайлсхийж, хуучин нууц үгт ашиглагдаж байсан тэмдэгтүүдийн ихэнхийг солино.
- 6.5. Байгууллагын мэдээллийн сантай ажиллах нийт ажилтнууд “Нууцыг хадгалах баталгаа”-г бөглөнө.
- 6.6. “Нууцыг хадгалах баталгаа”-ны загварыг маягт №1-ээр батална.
- 6.7. Зөвхөн төвийн ерөнхий захирлын зөвшөөрлөөр өвчний цахим түүхийн мэдээллийн сангийн өгөгдлөөс бусдад лавлагаа, мэдээлэл өгөх болон танилцуулна.
- 6.8. Хүний нөөцийн менежер өвчний цахим түүхэнд тусгагдсан хувь хүний нууцыг хадгалах, задруулахгүй байх асуудлыг ажилтны хөдөлмөрийн гэрээнд тусгах, шаардлагатай бол нууцлал хадгалах баталгаа авах, нууцын гэрээ байгуулах ажлыг зохион байгуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавина.
- 6.9. Сургалтын алба нь тус төвөөс зохион байгуулж буй сургалтад хамрагдаж буй, өвчний цахим түүхийг хөтлөх, танилцах эрх бүхий оюутнуудтай байгуулах сургалтын гэрээнд хувь хүний нууцыг хадгалах, задруулахгүй байх талаар тусгайлсан заалт оруулах, танилцуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих үүрэг хүлээнэ.
- 6.10. Мэдээллийн технологийн албаны ажилтнууд болон өвчний цахим түүхийг хөтлөх эрх бүхий эмнэлгийн мэргэжилтэн, ажилтан бүр байгууллагын болон өвчтөн үйлчлүүлэгчийн нууцад хамаарах мэдээллийг хадгалж, задруулахгүй байх үүрэг хүлээх ба хэрэв задруулсан бол хууль тогтоомжид заасан хариуцлага хүлээнэ.

7. Шинээр ажилд орсон ажилтныг сургах

- 7.1. Шинээр орсон ажилтанд харьяалагдах албаны дарга, тасгийн эрхлэгчийн зөвшөөрлөөр эрх нээж, туршилтын хугацаанд “Зоонозын мэдээллийн систем”-ийг хэрэглэх сургалтад хамруулна.

8. Мэдээллийг ашиглах зөвшөөрөл авах

- 8.1. Судалгаа шинжилгээний зорилгоор мэдээллийн санд хайлт хийх, өгөгдөл татаж авах тохиолдолд төвийн ерөнхий захирлын зөвшөөрлийг авна.
- 8.2. Өвчний түүхийн цахим хувилбарыг байгууллагын серверт, цаасан хэлбэрийг батлагдсан журмын дагуу архивт хадгалагдана.
- 8.3. Өвчний түүхийн цахим хувилбарыг зөвхөн хуулийн байгууллагаас ирүүлсэн албан ёсны хүсэлт, түүнийг зөвшөөрсөн төвийн ерөнхий захирлын зөвшөөрсөнөөс бусад тохиолдолд иргэн, хуулийн этгээдэд хэвлэж өгөхийг хориглоно.
- 8.4. Үйлчлүүлэгчийн хүсэлтээр зөвхөн шинжилгээний хариу, эмчилгээний товч дүгнэлтийг батлагдсан журмын дагуу хэвлэж үйлчилнэ.

9. Үүрэг, хариуцлага

9.1. Мэдээллийн технологийн асуудлыг хариуцсан нэгж дараах үүргийг хүлээнэ

9.1.1. “Зоонозын мэдээллийн систем”-ийн нэгдсэн үйл ажиллагааны хэвийн ажиллагаа, аюулгүй байдлыг хангах, халдлагаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах

9.1.2. Мэдээлэл боловсруулах мэдээллийг хадгалах, мэдээллийг дамжуулах, мэдээлэл устгах, мэдээлэл бүртгэхтэй холбоотой үйл ажиллагааны эмх цэгцтэй, аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх

9.1.3. Мэдээллийн системд нэвтрэн ажиллах хэрэглэгчийн хандалтын эрх, хэрэглэгчийн мэдээллийн сангаас авч болох мэдээллийн хэлбэр, хэмжээг тогтооно.

9.1.4. Мэдээллийн технологийн ажилтнууд байгууллагын болон албаны дотоод үйл ажиллагаатай холбоотой, техник, технологи, сүлжээний замчлал, хаяглал, серверүүдийн тухай мэдээллийг бусдад задруулахгүй нууцлана.

9.1.5. Цахим мэдээллийн сангийн хадгалалт нөөцлөлтийг өдөр бүрийн 02:00 цагт сервер компьютерт хийгддэг байхаар тохируулах

9.1.6. Өгөгдлийн сангийн бүрэн бүтэн байдалд хяналт тавих, мэдээллийн сангийн нөөц хувийг хувилж, хадгалах нөхцөлийг хангах

9.1.7. Өгөгдлийн сан, программыг хортой кодоос хамгаалах

9.1.8. Аюулгүй байдлын шаардлагыг зөрчигдөд хариуцлага тооцох талаар байгууллагын удирдлагад санал оруулах

9.2. Хэрэглэгчид дараах үүргийг хүлээнэ

9.2.1. Зоонозын өвчний сэжигтэй дуудлагын бүртгэлийг дуудлага хяналтын бага эмч, тухайн сарын дуудлагын багийн гишүүд бүртгэнэ. Бүртгэлийг цаг тухайд нь бүртгэнэ.

9.2.2. Байгалийн голомтын хяналтын шинжилгээний бүртгэлийг тухай багийн гишүүд бүртгэнэ.

9.2.3. “Зоонозын мэдээллийн систем”-д бүртгэхэд гарч буй бүх хүндрэлийг инженерт яаралтай мэдэгдэж, засварлуулна.

9.2.4. Мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах талаар өгсөн инженерийн шаардлагыг биелүүлнэ.

9.2.5. Хэрэглэгч нь системийн эрхээс хамаарч, дараах үүргийг хүлээнэ.

9.2.5.1. Дуудлага хяналтын бага эмч

- Хүний өвчлөл бүртгэлийн мэдээлэгч, эмнэлэгт хандсан байдал, вакцин/эмчилгээ хэсгүүдийн мэдээллийг бүртгэнэ.

- Амьтны дуудлагын бүртгэлийн мэдээлэгч, дуудлагад үйлчилсэн хэсгүүдийн мэдээллийг бүртгэнэ.

9.2.5.2. Биологич

- Амьтны дуудлагын сорьцын мэдээлэл, эргэн мэдээлэл хэсгүүдийн мэдээллийг бүртгэнэ.
- Байгалийн голомтын амьтан судлал, шимэгч судлал, цаг уурын хэмжилт хэсгүүдийн мэдээллийг бүртгэнэ.
- Аймаг, Нийслэлийн ЗӨСТ-ийн биологич нар тухайн жилийн байгалийн голомтын тандалт судалгааны төлөвлөгөөг гаргаж, ЗӨСҮТ-ийн өвчлөл хариуцсан мэргэжлийн багийн биологчоор хянуулж, төвийн даргаар баталгаажуулна.

9.2.5.3. Эмнэл зүйч эмч

- Хүний өвчлөлийн “Эмнэл зүйн шинж”, “Онош тавилан” хэсгүүдийг бүртгэнэ.
- Дуудлага бүрийн эцсийн оношийг баталгаажуулж, төлөвийг батлагдсан, үгүйсгэгдсэн төлөвт шилжүүлнэ.
- Сар бүрийн зоонозын өвчний батлагдсан тохиолдлын мэдээг тухайн сарын сүүлээр тасалж, лабораторийн шинжилгээний хариунд үндэслэж, дараа сарын 01-ний өдөр хүртэл бүрэн оруулсан байна.

9.2.5.4. Тархвар судлагч

- Хүний өвчлөлийн тархвар судлал, хариу арга хэмжээний хэсгүүдийн мэдээллийг бөглөж, бусад мэдээллийг хянаж, дэлгэрүүлнэ. Тухайн сэжигтэй дуудлагын сорьц ирсэн үед шинжилгээнд байгаа төлөвт шилжүүлнэ.
- Амьтны дуудлагын тархвар судлал хэсгийг бөглөж, тухайн дуудлага бүрийн бүртгэгдсэн төлөвийг дараагийн төлөвт шилжүүлнэ.
- Лабораторийн бүртгэлд сорьцын бүртгэл үүсгэж, сорьц бүртгэнэ. Тус сорьц дээр ямар шинжилгээ хийлгэхийг сонгож, лабораторийн шинжилгээнд шилжүүлнэ.
- Хүн, амын дундах судалгааны бүртгэлийг бүртгэнэ.

9.2.5.5. Дархлаажуулалт хариуцсан мэргэжилтэн

- Дархлаажуулалт хариуцсан мэргэжилтэн нь дархлаажуулалтын бүртгэлийг бүртгэнэ.

9.2.5.6. Лабораторийн эмчийн үйл ажиллагаа

- Бүртгэгдсэн сорьцын лабораторийн шинжилгээг хийж, шинжилгээний хариуг бүртгэж, тухайн шинжилгээний төлөвийг дараагийн төлөвт шилжүүлнэ.

9.2.5.7. Статистикч

- Тухайн сарын дуудлагын багийн гишүүд тухайн сарын зоонозын өвчлөлийн мэдээллийг программд бүрэн оруулах, баяжуулт хийх, оношийг баталгаажуулах эсэхэд тогтмол хяналт тавьж ажиллана.
- “Зоонозын мэдээллийн систем”-д бүртгэгдсэн мэдээллийн үнэн зөв байдалд хяналт тавьж, сар бүрийн батлагдсан тохиолдлыг

тухайн сарын сүүлийн өдрөөр тасалж, дараа сарын эхний өдөр ЭМХТ-д мэдээлнэ.

9.2.5.8. Албаны дарга, тасгийн эрхлэгч нар

- Өдөр бүрийн хөтлөлтөд хяналт тавина.
- Бүртгэл бүрийн эмч, мэргэжилтнүүдийн хөтлөлийг шалгаж, бүртгэлийн мэдээлэл дутуу хийсэн ажилтанд шаардлага тавина.
- Систем ашиглалт дээр хяналт тавьж, ажилтнуудын ажлын ур чадварт оролцуулж, үнэлгээ хийнэ.

9.3. Хариуцлага

9.3.1. “Зоонозын мэдээллийн систем”-д бүртгэгдэж буй мэдээлэлд хайхрамжгүй хандсан (программын бүртгэлийг буруу, дутуу хөтөлсөн, хугацаа хожимдуулсан, үндэслэл муутай мэдээлэл өгсөн), бүртгэлийг удаа дараа тасалдуулсан, тус журмын заалтуудыг зөрчсөн холбогдох мэргэжилтэн, албан тушаалтанд Монгол улсын “Хөдөлмөрийн тухай хууль”, байгууллагын “Дотоод журам”-ын дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

10. Бусад зүйл

- 10.1. Энэхүү журмаар зохицуулагдаагүй бусад харилцааг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй бусад эрх зүйн актын хүрээнд шийдвэрлэнэ.
- 10.2. “Зоонозын мэдээллийн систем”-ийг ажиллуулах журам батлагдсан өдрөөс эхлэн тус программыг хэрэглэгчид өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажиллана.

Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төвийн ерөнхий захирлын 2021 оны 07 дугаар сарын 08-ны өдрийн А.142 дугаар тушаалын 2 хавсралт

НУУЦЫН БАТАЛГАА

Алба, тасаг:

Албан тушаал:

Овог:

Нэр:

Би өөрийн албан үүргээ гүйцэтгэх явцад олж мэдсэн, хадгалж байсан, үйл ажиллагаандаа ашиглаж байсан байгууллагын нууцад хамаарах мэдээллийг бусдад задруулахгүй байх үүргийг хүлээн зөвшөөрч байна.

Байгууллагын нууцтай холбоотой мэдээллийг задруулсан тохиолдолд Монгол Улсын холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээхэд бэлэн байна гэдгээ энэхүү баталгаагаар хүлээн зөвшөөрч байна.

Баталгаа гаргасан:

(Ажилтны нэр)

(Гарын үсэг)